

Rida ut med vett är väldigt lätt!

Din Värmdöguide
till allemansrätten

Värmdö Hästvägar

Värmdö Hästvägar arbetar för säker ridning utomhus utan att störa eller förstöra. I takt med att kommunen förtätas genom exploatering med fler människor blir det också mer trafik. Allt fler rör sig i naturen vilket ökar risken för konflikter.

Nästan alla hästar rids ut i naturen/på vägar en eller flera gånger i veckan, i närheten av stallet där hästen finns och då är det viktigt att alla har koll. Många nya Värmdöbor/-hästägare har ej så stor kunskap om att läsa av naturen eller om allemansrättens skyldigheter.

I kommunen finns sex ridklubbar, sex ridskolor, mer än 800 hästar fördelade på 90 hästhållningar, och nya tillkommer hela tiden. Värmdö är en populär hästkommun.

Tack vare bidrag från Naturvårdsverket har vi fått möjlighet att förstärka kunskapen och insikten om allemansrätten hos framförallt ryttare, för att undvika framtida konflikter och skador.

Vi kallar projektet **Läs Naturen och Rid!**

Allemansrätten

Allemansrätten innebär att vi alla har tillgång till naturen, men där ingår såväl rättigheter som skyldigheter. Ridning, promenad och körning med häst är tillåten på de flesta vägar och i terrängen, under förutsättning att vi uppträder med respekt för naturen, markägare och andra människor som vistas där.

Att ha häst som hobby eller yrke är populärt och vi hästmänniskor är många. Detta medför ett naturligt slitage på naturen. Därför måste vi som sysslar med hästsporter visa stor försiktighet, gott omdöme och hjälpas åt att upprätthålla det fina samarbete vi har med bland andra markägare och naturvänner. Annars finns risken att den unika friheten som allemansrätten ger oss kan komma att begränsas.

Allemansrätten handlar mycket om att tänka efter före. Där du riskerar att rida sönder marken är det inte tillåtet att rida eller köra, så var noga när du väljer väg. Naturvårdsverket sammanfattar allemansrätten med orden *”Inte störa – inte förstöra!”*

Nysveds Gärd

Värmdö
Hästvägar

varmdohastvagar.se

Läs naturen
och - Rid!
Allemansrättens Hästar

Allemansrätten och lagen

Allemansrätten ger dig möjlighet att rida på annans mark utan att fråga om lov. Den tillåter dock inte lika mycket för ridning som när man går. Vad rätten tillåter är livligt omdebatterat, och osäkerheten är stor om vad som egentligen gäller.

Allemansrätten i sig är ingen lag. Brottsbalken, miljöbalken samt andra lagar och bestämmelser sätter gränser för vad som är tillåtet. Rätten är alltså inte obegränsad, vilket innebär att du inte får rida hur och var du vill.

Lokala föreskrifter

Allemansrätten gäller heller inte lika i alla områden. I Värmdö kommun, och flera andra kommuner, är det till exempel uttryckligen förbjudet att rida i anlagda motionsspår eller skidspår. I naturreservat kan särskilda regler inskränka på din rätt att rida där. Tid på året kan spela in, jaktsäsong till exempel. Lokala föreskrifter inverkar alltså var och hur du kan rida.

Vad gäller i allmänhet?

Allemansrätten handlar mycket om att tänka efter före. Där du riskerar att rida sönder marken är det inte tillåtet att rida eller köra. Så var noga när du väljer väg.

Den bästa regeln är; fråga markägaren först – rid sedan!

Ridstigar

För att möjliggöra säker ridning har kommunen tillsammans med markägare och Värmdö Hästvägsförening anlagt ett antal ridstigar. Ridstigarna är i första hand för hästar, men allmänheten är välkomna till fots förutsatt att de respekterar hästarna. Det är inte tillåtet att cykla på dem.

Spana efter
dessa skyltar!

Värmdö
Hästvägar

varmdohastvagor.se

Läs naturen
och - Rid!

Allemansrättens Hästar

Får man rida i SKOGEN?

När marken är blöt och känslig, vanligtvis under vår och höst, ska du undvika att rida på mjuka skogsstigar, ängar och i hagar.

Var alltid försiktig när du rider på stigar med synliga trädrötter, främst gran, så att hästen inte trampar sönder rötterna. Då kan det bli rotröta i trädet och virket förstörs.

Får man rida på ODLAD MARK?

Odlad mark får du inte rida på. Det gäller även stubbåkrar. Det är alltid markägaren som bestämmer om du får rida på den guldgula stubben eller inte, kanske är vårvetet redan insått. Att fråga först och rida sen är en bra regel.

Värmdö
Hästvägar

varmdohastvagar.se

Läs naturen
och - Rid!
Alliansstiftens Hästar

Får man rida i NATURRESERVAT?

I nationalparker och naturreservat är naturen extra känslig och här gäller inte allemansrätten på samma sätt som i övriga naturen. Läs på anslagstavlor i området vad som gäller.

Är du osäker – ring kommunen eller länsstyrelsen.

Får man rida på STRÄNDER?

Här gäller i princip allemansrätten, men kommunen bestämmer om och när det är tillåtet att rida och inte. De flesta stränder har ridförbud under badsäsongen.

För att veta mer exakt, ring kommunen och fråga.

Får man rida på VÄGAR?

Det finns många olika sorters vägar; allmänna, kommunala och statliga för att nämna några. Här är det fullt tillåtet att rida bara du följer lagarna i trafiken. Sedan finns det enskilda vägar (sköts ofta av en vägförening) och skogsbilvägar och här är det allemansrättens regler som gäller. Det är alltså tillåtet att rida även där, så länge vägen inte tar skada. Var därför försiktig med att rida för nära känsliga dikeskanter och vägrenar.

Bajsar din häst? Hoppa av och sparka undan, om inte hästen är för upprörd. Eller gå/åk tillbaka efter ridturen.

Här får du **ALDRIG rida:**

- Åkrar, vallar och annan odlad mark
- Tomter
- Parker, gräsmattor och planteringar
- Skogsplanteringar
- Trottoarer och cykelbanor
- Uppmärkta skidspår, motionsspår och vandringsleder
- I nationalparker och naturreservat om reglerna för området anger ridförbud.

Är du osäker – kontakta kommunen eller Länsstyrelsen.

Vad gäller där jag rider?

Du kommer ganska långt med att tänka ”inte störa - inte förstöra”. Du måste dock veta, och själv ta reda på, vad som gäller där du rider. Information finns att söka på många olika platser, tex Varmdo.se, Lantmäteriet, Naturvårdsverket och Transportstyrelsen.

Markägare

Markägare måste ha tålamod med att andra använder deras mark – så länge den inte blir förstörd. Men vi som vill rida och köra på någon annans mark måste ta vårt ansvar, det bäddar för en bra relation. Har du en bra dialog med markägaren så brukar det sällan bli några problem.

Vem äger marken?

Vet du vem som äger marken – ta reda på numret och ring. Eller ännu bättre, bjud in markägaren på en fikastund i stallet.

● Träffas ni så är det många gånger lättare att prata och få förståelse för varandras syn på saken. Möts ni under riddturen och har lite delade meningar – sitt inte kvar på din höga häst utan hoppa av och möt hen öga mot öga.

● Vet du inte vem som äger marken? Ring kommunen som kan hjälpa dig med både namn och adress till markägarna i ditt närområde. Vem som äger och brukar marken kan påverka hur marken kan och får nyttjas.

● Se till att du tar första kontakten. Visa markägaren att du bryr och engagerar dig, tar ansvar och söker en överenskommelse med allas behov i åtanke.

● Är ni flera som ofta regelbundet rider på vägarna, se till att en är kontaktperson så att markägaren kan meddela er om förändringar (insådd mark, nyplantering, gallring etc). Lämplig kontaktperson är stallägaren/-chefen, ridklubbsrepresentant eller engagerad person i stallet.

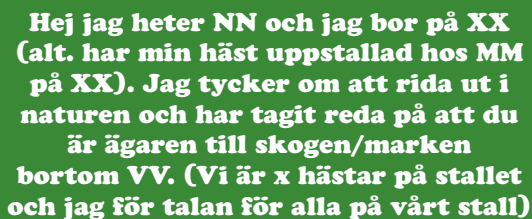

Förebygga konflikter

Hur ska man be om lov? Vad ska man säga?

Det viktiga är att visa respekt för markägaren och att han/hon inte har någon skyldighet att upplåta sin mark för ridning. Att visa medvetenhet om att skogen och marken har ett ekonomiskt värde för markägaren.

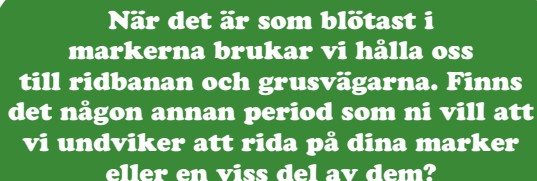
Om du ringer (detta är endast ett förslag på hur du kan nå fram med din fråga):

Hej jag heter NN och jag bor på XX (alt. har min häst uppstallad hos MM på XX). Jag tycker om att rida ut i naturen och har tagit reda på att du är ägaren till skogen/marken bortom VV. (Vi är x hästar på stallet och jag för talan för alla på vårt stall)

Jag tänkte höra om det finns någon möjlighet för mig att passera genom skogen/marken?

När det är som blötast i markerna brukar vi hålla oss till ridbanan och grusvägarna. Finns det någon annan period som ni vill att vi undviker att rida på dina marker eller en viss del av dem?

**Värmdö
Hästvägar**

varmdohastvagar.se

**Läs naturen
och - Rid!**
Alliansrittens Hästar

Vett & etikett

Vett och etikett från hästryggen är jätteviktigt. Säg hej när du möter någon på en väg eller stig, sakta alltid av och låt personen passera. Var alltid glad och trevlig mot dem du möter på ridturen. Säg hej för att göra personer uppmärksamma på att du närmar dig, får du svar känner hästen också ofta att det inte är någon fara. Tacka när de visar hänsyn.

Var ödmjuk och förståndig. En del människor och hundar är rädda för hästar och då gäller det att ni gemensamt kan ordna så att ni kan passera varandra. Vid en konflikt kan det vara bra att hoppa ned på marken för att lösa den.

Gör det till en vana att hoppa av och sparka undan bajs direkt, gör vi detta kan vi uppmana andra att också göra det. Ska du komma tillbaka senare och sparka undan det, lägg in en prick på kartan i mobilen till exempel.

Stäng bommar och grindar efter dig, de är där av en anledning.

Visa hänsyn mot andra!

Jakt

Ta reda på vem i ett eventuellt jaktlag som kan vara kontaktperson, så att de får jaga ifred och ni får rida utan att vara oroliga. Jaktlaget sätter vanligtvis upp skyltar när de jagar, men oftast bara på den bilväg de tror att alla kommer.

Wermdö Skeppslag
– [Nacka Jaktvårdsrets](#) har koll på alla jaktlag och tidsperioder för jakt.

Värmdö kommun

Hemsida: [varmdo.se](#) Telefon: 08-570 470 00

På hemsidan hittar du [Kommunkartan](#), där du kan välja att se t.ex. stall, ridskolor och offentliga ridstigar. Du kan även se de spår och leder där du **inte** får rida. Ridstigarna finns även på [Naturkartan](#) och på föreningens [webb](#).

Fastighetsbeteckning

All mark i Sverige är indelad i avgränsade områden som kallas för Fastigheter som har en fastighetsbeteckning. I fastighetsregistret, som hanteras av [Lantmäteriet](#), kan du se vem som äger vad.

På karttjänsten Hitta.se kan du se vilken beteckning en fastighet har. Leta upp aktuellt område på kartan och klicka på "Tomter". När du vet vilka fastighetsbeteckningar du är intresserad av kan du kontakta Lantmäteriet eller kommunen.

Värmdö
Hästvägar

[varmdohastvagor.se](#)

Läs naturen
och - Rid!
Allomansrättens Hästar

Häng med på ridturen

Hjälp dig själv och dina kompisar att få rida ut i naturen i morgon också! Genom att stödja Värmdö Hästvägsförening så ökar chanserna för detta.

Värmdö Hästvägsförening arbetar för samarbete och kunskap. Vi arbetar för att få till säkra ridvägar, utbilda alla slags trafikanter, ordna medlemsaktiviteter som Hästvägens Dag. Vi har ett tätt samarbete med Värmdö kommun och många markägare förutom stall, ridklubbar och ryttare.

Stöd oss genom att swisha 100 kr till 1236847099. Ange din mailadress så vi kan berätta för dig vad som händer!

1236847099

Håll koll på vår [hemsida](#) samt på vår Facebooksida "Värmdö Hästvagar"

Värmdö
Hästvagar

varmdohastvagare.se

Mail: info@varmdohastvagare.se Tel: 070-716 27 17

Framtagen med stöd av Naturvårdsverket.

